

05

10 172

U. q. 19, 3

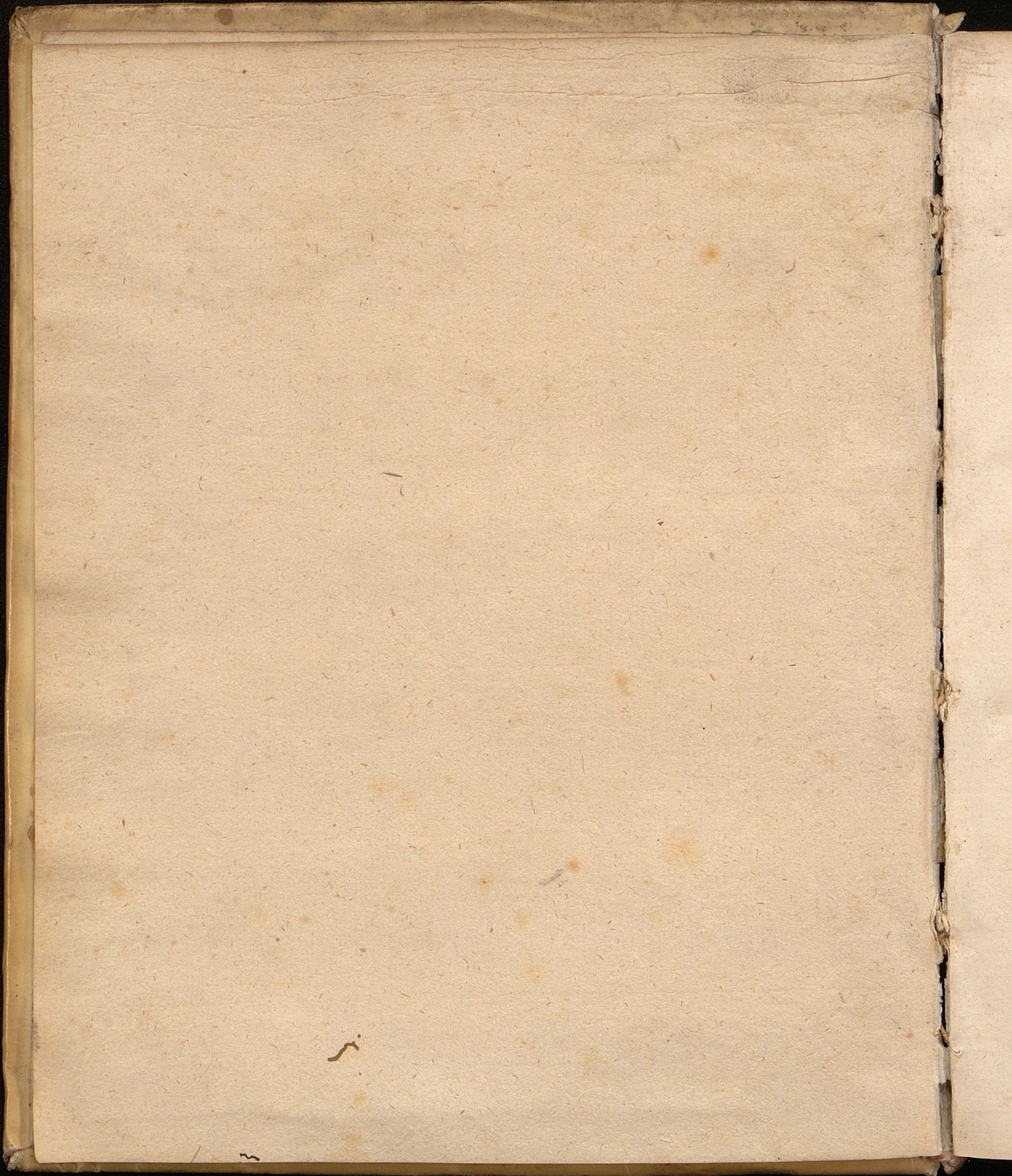

IN IVRIS

ANDREAE DIN

JOHANNES MAIER WIDEN

17

DISPUTATIO
DE
JURISDICTIONE

Quam

C. D. A.

Permissu Amplissimi Jctorum ordi-
nis in illustri Salanâ

P R Æ S I D E

Dn. JOHANNES SVEVIO J.U.D.

*Professore publico, & Dicasterij Provincialis
Assessore:*

Publicè in acroasi Jctorum discuti-
endam proponit

Ad diem 1. August.

CHRISTOPH CARLL von Brandenstein.

J E N Æ

Excudebat Christophorus Lippoldus,

ANNO M. DC. VII.

Illustrissimo ac Potentissimo Principi, ac Domino,

*Dn. CHRISTIANO II. Electori Saxon: &c. à Consiliis intimis,
Magnificis, Nobilitate generis, sapientia, doctrina, eloquentia, vir-
tutumq; laude eminentissimis viris,*

Dn. CASPARO à SCHÖNBERG
in Pulsniß/Judicii Appellationum supremi Præsidi
dignissimo &c.

Dn. CHRISTOPHORO à LOSS
Juniori in Bilniß &c.

Dominis suis & Patronis, summo observantiæ
studio colendis.

MAGNIFICI ATQ; EMINENTISSIMI VIRI, EX ERU-
dito disputationum usu, tanquam ex fonte purissimo, in omnes studio-
rum & totius vitæ humanæ partes, rivulos limpidissimos politioris lite-
raturæ, maximarumq; utilitatum, diffundi & dimanare omnibus con-
stat, hoc enim medio, sæpè veritas profundo pateo demersa eruitur, ac sæpius agi-
tata, magis in lucem splendescit, hinc fit, ut adhibita placida, veritatisq; inda-
gatrice collatione, tenebricantes illæ nebulæ, ex lacunis traditionum & commu-
nium opinionum, nobis offusæ, feliciter discutiantur, & hoc ipsum Veteres Jcti in
constituenda juris arte mira dexteritate præstiterunt, de Herennio Modestino legi-
mus, eum decaprotias & Jcosaprotias, mixta esse munera, & notando & disputan-
do benè & optima ratione decrevisse, de Æmilio Papiniano Paulus refert, in ejus
auditorio gravissimas controversias occurrisse, & exquisito differendi examine de-
cisas ac definitas fuisse. Hoc ipsum ego mecum perpendens, ac apud Musas fru-
ctum decerpere cupiens, disputationem: de Jurisdictione, abstrusam ac sui difficul-
tate dudum nobilitatam, captumq; meum, qui ^{pubertatis} annos jam egredior, lon-
gè superantem, publicè discutiendam proposui. Hoc literarium & levidense
munusculum, V. M. offero & confecro, ut & studiorum meorum rationem declara-
rem iisdem & observantiam meam testificarer, obnixè rogans ut id benigno vultu
suscipere & me posthac suæ benevolentiaæ fotu prosequi non dedignentur. Valet
viri Eminentissimi athleticè. Dabantur Jenæ 26. Jul: A. 1607.

V. M.

Observantiß.

Christoff Carl von Brandenstein.

De Jurisdictione

I.

JURISDICTIONIS MATERIA pro Juris civilis parte nobilissima ac difficilima, antiquitatisq; doctrina literatissima meritò, habetur, cum claustra civilis disciplinæ continere, nec unquam ita de ea dictum esse, ut satis explicata videatur, doctissimi quiq; testentur:

Govean. ad Petr: Castellan. Duar. de Jurisdic. c. i. unde in ea investiganda tam turpiter antiquitatis ignoratione lapsos Interpretes fuisse, Muretus dicit, ut in cæteris juris articulis aliquid quidem vidisse, in hoc autem planè cæci fuisse videantur: ex antiquioribus moderatius Mureto teste, Accursius insanit, & pauca quædam erroris & inscitæ semina sparsit, ex recentioribus primus Antonius Goveanus hujus tam reconditæ materiæ adyta penetrasse & claustra reserasse censetur, quo nomine meritò ei à Cujacio & Anton: Fabro, postpositis omnibus Justinianeï juris interpretibus, palma defertur.

II.

Jurisdictionis vocabulum à jure dicundo derivatur *a* ac in genere *b* vel specie sumitur. *c*

A 2

a l. i.

a l. 1. junct: rubric: de Jurisdic: l. 12. de vulg: & pupillar: subst: Govean: Duaren: Cujac: Donell: Vacca ad rubr: Muscorn: Pincier: Alit: Gloss: Azo. Tiraquell: qui à jure & ditione derivant *b* exemplo adoptionis, cognationis, &c. l. 2. §. 23. de O. J. l. 7. §. 2. & l. seq: de offic: procos: l. 1. de offic: ejus cui mandat: est Jurisd: l. 3. junct: rubr: de Jurisdic: l. 16. de offic: præsid: Duaren. c. 1. de Jurisd. & lib. 1. disput. annivers. c. 53. Longovall. de Jurisd. contra Gillot. n. 3. Lescur. in sua prælect: de Jurisd. in fin. Muscorn. n. 11. Gædd. ad l. 99. de V. S. & c. 5. de contrah. & committ. stip. concl. 14. Scip. Gentil. de Jurisd. c. 2. Vult. 1. Jurispr. Rom. c. 12. Francisc. de Clapper. ad l. 3. de Jurisd. Loriott. tract: 2. ax: 2. Contrarium nempe Jurisdictionem non esse genus Imperii fortiter propugnant Ant. Vacc. ad rubr. & l. 2. h. t. Charond. Muret: hic, Obrecht. de Jurisd. c. 2. Bellon. 3. supp. 6. Pincier. c. 2. Vid. Govean. ad l. 3. h. t. n. 10. Donell. 17. comm. 8. Vasq. illustr. controv. lib. 1. c. 4. n. 2. Forcatul. dial. 120. n. 8. Hott. 7. obs. c. 16. *c* l. 1. §. fin. de offic. ejus cui mandat. est Jurisd. l. 5. l. 6. l. 16. l. 17. h. t. l. 4. §. 6. de offic. procos. & leg. Duaren. d. lib. 1. disp. 53 Vincent. Cabot. 2. disp. 9. Dn. Arum. disp. p. 2.

III.

In genere est notio *a* causarum *b* cum exequendi potestate. *c*

a l. 99. de V. S. l. 1. §. 4. de offic. præfect. urb. l. 8. de calumniator Donell: 17. commentar. c. 6. Gentil. c. 1. Obrecht. c. 1. Gædd. ad l. 99. de V. S. Hackelm. illustr. quæst. disp. 1. thes. 25. Interpretes si consulueris, tot habebis definitiones, quot capita, Alit. Accurf. in l. 3. h. t. Govean. lib. 2. de Jurisd: Alciat. 2. dispunct: 24. Charond. n. 5. Vacun: à Vacun: 6. declarat. jur. 77. Loriott. tractat. 2. ax. 2. Forcat. dial. 120. n. 4. Vult. 1. Jurispr. c. 12. Clapper. concl. 1. n. 2. Longovall. Muret: tract. hic *b* five civilium five criminalium d. l. 1. §. 4. de offic: præfect: urb: l. 1. de

l. i. de offic. ejus. eleg. hoc: defendit Longovall: & Loriott.
contra Gillot: qui imperium in executionibus tantum senten-
tiarum consistere & vim suam exerere contendit, ac Muscorn:
contra Charond. ac Hott. n. 16. c. que Jurisdictionem à sim-
plici notione, cujus pedanei judices capaces sunt, discernit, hi
enim omni potestate exequendi destituuntur l. 5. l. 15. de re ju-
dicat: l. ult. C. ubi & apud quem cognit: in integr: restit: agit:
l. 5. C. de judic. Duar. c. 6. de Jurisd. & ad d. l. 15. de re judic.
Don. 17. com. 6. Forner: Gædd. ad l. 99. de V.S.

IV.

Dispersitur in imperium & Jurisdi-
ctionem.

d. l. 2. §. 23. de O. I. l. 1. & l. ult. de offic. ejus de simplici
sermo hic nobis non est, nulla enim Jurisdictio sine coercitio-
ne modica invenitur teste Paulo in d. l. ult: nec Ulpianus in l. 3.
h. t. species Jurisdictionis sibi tractandas assumens ejus memi-
nit, sicuti id eleganter probat Alexand: Turaminus epistol:aca-
dem: 8. Donel. 17. com. c. 6. Obrecht. c. 1. Gentil. c. 2. de Jurisd.
Gædd. ad l. 215. de V.S. n. 10. Imperium aliis potestas publica
est, cui parere necesse est, vid. d. l. 215. & ibi Gædd. de V. S. l. 4.
de recept. arbitr. l. 13. de re judicat. Obrecht: c. 3. Hackelm:
illustr. quæst. disp. 1. Francisc. de Clapper. conclus. 3. Charon.
c. quid sit imperium.

V.

Imperium vel merum est, vel mix-
tum *a* Merum dicitur purum, sim-
plex, sejunctum à Jurisdictione speciali
b mixtum quod illi cohæret & admix-
tum est. *c*

A 3

a l. 3.

a l. 3. h. t. l. 1. §. 1. l. ult. de offic: ejus *b* arg. l. 81. de
 condit: & demonstrat. l. 98. §. 6. de solut. l. 31. depos: eleg.
 Duar. 1. disput. c. 53. Oldendorp. ad l. 5. de offic. ejus. Don. 17.
 comm. 8. Vasq. 1. controvers: illustr: c. 4. n. 2. Govean: ad l. 3.
 h. t. Muscorn. n. 37. Gædd. de contrah. stip. c. 5. conclus: 3. & ad
 l. 215. de V. S. Vacon: 6. declar. 78. n. 7. Confirmat hanc inter-
 pretationem oppositio meri & mixti imperii, quod enim in l. 3.
 h. t. mixtum dicitur, illud in l. ult: de offic: ejus non merum ap-
 pellatur, ut necesse sit, qua ex re admixta dicitur mixtum, ea-
 dem detracta dici merum *c* d. l. 3. l. 1. §. fin: l. ult: de offic: ejus
 Duaren: Donell: Muscorn: d. loc: Charond: c. de mixt: imper:
 Bellon: 3. supput: c. 5.

VI.

Merum imperium est habere gla-
 dii potestatem in facinorosos homines.

l. 3. h. t. l. 6. in pr: de offic: procof: & leg: l. 70. de R. J.
 Alciat: 2. paradox: 7. 8. Govean: ad d. l. 3. h. t. Duaren: d. c. 53.
 Donell: 17. comm: 8. Cujac: 21. obs: 30. Muscorn: n. 40. Sue-
 rin: repetit: lect: c. 6. Walther. lib. 1. miscell: c. 2. Gentil: lib. 3.
 c. 3. Charond. c. quid sit imper. Vasq. 1. controvers: 4. Cabot.
 2. disp. c. 5. Vult. 1. Jurispr: 12. Clapper. conclus. 4. Longovall.
 part: 2. l. 3. h. t. Nec in bruta & defunctorū cadavera exercetur
 arg: l. 1. si quadr. pauper juncta l. 11. §. 2. ibi Accurf: de pœn. l. 6.
 de publ: judic: l. 2. C. si reus vel accusat: mort: Vid: Clapper:
 concl: 4. n. 6. Obrecht: c. 9. Muscorn: n. 46. Gentil: lib: 3. c. 4.

VII.

Gradus ejus tres constituuntur, 1.
 circa mortem naturalem versatur 2.
 circa civilem 3. circa quamlibet gra-
 viorem

vioré corporis, bonorū coercionem,
ac existimationem.

arg: l. 28. §. 1. & 2. de pœn. l. 2. de publ. judic: l. 6. in pr:
de offic: procos: & leg: l. 70. de R. J. Alciat: 2. paradox: 7.
& 8. Cujac. 21. obs: 30. Robert: 4. sentent. 22. Suerin repetit:
lect. c. 6. Cabot. 2. disp. c. 5. Coras: 3. misc. 17. n. 9. Clapper.
conclus: 6. vult: 1. Jurispr: 12. Obrecht: c. 7. Gentil: lib. 3. c. 6.
Rectè Cujac: monet, regulam juris, cui quod plus est, licet, li-
cere debet id quod minus est, in mero imperio suum officium
perdere per l. 6. §. 8. de offic: præsid: juncta l. 8. §. 5. de pœn.
quod ipsum tamen non usquequaq; expeditum est. Hott. 3.
obs: c. 12. inde etiam profuit distinctio meri imperii in ple-
num & minus plenum de qua vid. Obrecht: c. 3. n. 13. eleg:
Gentil: lib: 3. c. 20. Hackelm: illustr: quæst: disp: 1. th: 25. Dn:
Arum. disput. p. 2. th: 3.

VIII.

Membri abscissionem ad tertium
gradum rejicimus.

l. 2. de publ: judic: l. 8. §. 3. & 4. l. 10. qui testam: fac. pos:
l. 6. §. 6. de injust: rupt. irrit. testam: c. ult. Auth: ut nulli judic:
fac. l. 2. & l. 28. de pœn: Menoch: lib: 1. de arbitrar. judic: quæst:
87. n. 9. Delrio ad l. transigere C. de transact. n. 44. Valasc:
ad l. 3. h. t. Gentil: lib: 3. c. 8. Vid. Farinac: part: 1. de delict: q.
19. n. 25. Obrecht: c. 7. Muscōn: n. 58. Hackelm: illustr.
quæst. disp. 1.

IX.

Ob subsequentes quæstiones incul-
canda hic est regula illa Papiniani cele-
bratissima: Quæcunq; specialiter lege,
vel

vel Senatuconsulto vel constitutione principum tribuuntur, mandata jurisdictione non transferuntur: quæ verò jure magistratus competunt mandari possunt.

Alciat. 2. paradox: 1. Duar: c. 5. de Jurisd. Cuj. Oldend. Muret. Obrecht: Coras: Fab: ad l. 1. de offic. ejus cui mandat. Donel. 17. comm. c. 8. Gentil. lib. 3. c. 25. Vacon. à Vacun. 6. declarat. 75. & 78. Fachin. 9. controvers. c. 97. sive sint causæ privatæ & pecuniariæ, sive publicorum judiciorum quæstiones, de quibus in d. l. 1. Papinianus principaliter agebat.

X.

Consequitur inde merum imperium mandari non posse.

d. l. 1. de offic. ejus l. 6. in pr. de offic. procos. & leg. l. 71. de R. J. fac. l. 2. §. 7. de vacat. & excusat. mun. l. 1. §. 8. ad Senatuconsultum Turpill: videtur enim electa personæ industria & fides l. un: de offic: præfect: prætor: ut per alium explicari non possit. l. un. §. 16. C. de caduc. tollend: Alciat: 2. paradox: 6. Govean. Cujac. Duaren. ad l. 3. h. t. Oldendorp. ad l. 1. de offic. ejus. Coras. ad l. 6. de offic. procos. & leg. Petr. Fab. ad l. 71. de R. J. Walther. 2. miscell. 9. Longovall. part. 3. Cabot. 2. disp. 7. Menoch. 1. arbitr. quæst. 54. Anton. Vacca ad d. l. 1. de offic. ejus. Obrecht. c. 5. Charond. c. quid sit imper. Gentil. lib. 3. c. 25. Suerin. repetit. lect. c. 6.

XI.

Excipit Papinianus unicum absentia casum non infirmitatis, vel alios ab Interpretibus inductos.

d.l.i. de off. ejus cui mandat: l.i. §. 8. ad S Ctm Turpill: Cujac:
Muret: ad d.l.i. Muscorn: n. 134. Obrecht: c. 5. Gentil: lib: 3. c. 28.
Cabot: 2. disp. 7.

XII.

Concessa Jurisdictione à principe
merum imperium nō videri concessum.

d. l. i. de off: ejus. vid: de hac quæstion: Menoch: 3. præsumt:
97. Vult: tract: feudal: lib: i. c. 5. Borch: c. 6. n. 35. Lōgovall: fol. 237.
Curt: jun: Valasc: adl. 3. h. t. n. 35. Covarru: pr. quæst. i. n. 9. Sōsbec:
part: 8. n. 23. Wesen. conf: 95. Rosenth: c. 5. concl: 7. Muscorn: n.
17. Hackelm. illustr: q. disp: i. Obrecht. c. i. Gentil: lib: 3. c. 23. Dn.
Arum: disp. p. 2. Bronch. centur: i. assert: 17.

XIII.

Principis delegatum causas meri
imperii subdelegare non posse.

l. 6. in pr. de off: procos: l. 70. de R. J. fac. benè considerata l.
un. C. qui pro sua Jurisdic. jud. Menoch: de arbitr: jud: quæst.
54. Muscorn: n. 136. Fach. i. controvers: 47. vid. Don: 17. comm.
22. Gentil: lib. 3. c. 28.

XIV.

Quid de controversia illa inter A-
zonem & Lotharium agitata? *a* Azo-
nis sententiam, quæ album apud nostros
tulit calculum amplectimur. *b*

a scilicet an Princeps in aliquem merum transferat imperi-
um, an saltem ejus exercitionem, hoc voluit Lotharius, illud A-
zo, pro Lothario Henricus Imperator pronunciavit, rejecta A-
zonis sententia, & ideo Lotharius equum ex sponsione deposi-
tum obtinuit, unde diverbium ortum, Lotharium iniquum di-
xisse,

B

xisse,

xiffe, & equum obtinuisse, Azonem dixisse æquum, sed equum
perdidisse *b* l. 1. in pr. de off: ejus l. 6. in pr. l. 8. 11. de off. procol. &
leg. l. 3. de Jurisd. l. 4. l. 6. §. 8. de off: præsid. l. 2. de in jus voc. Duar.
ad l. 3. de Jurisd. Vacc. in l. 6. de off: præsid. Forcat: in aviar. c. 3. n.
3. Muscorn. n. 33. Walther. lib. 2. miscell: c. 9. Bronch. 1. enantio:
15. vid: Alciat: 2. paradox: 6. Dn. Arum: disput. p. 2. Joachim:
Stephan. de Jurisdic. c. 3. Gentil. lib: 3. c. 23.

XV.

Mixtum imperium est, cui Jurisdi-
ctio inest, quod in danda bonorum pos-
sessione consistit.

l. 3. h. t. mirum in modum contorquent hæc verba Dd. &
quisq; ad sensum suum illa deflectere studet Alciat: 2. paradox:
c. 8. Govcan: lib. 2. de Jurisdic: Robert: lib: 4. sentent: c. 22.
Coraf. lib: 3. miscellan: c. 17. Anton: Fab: 4. conject: 4. Longo-
vall: ad l. 3. h. t. Benè Cujac: in recitat: ad d. l. 3. & lib: 20. obs:
c. 30. Hotoman: 7. observat: 17. Alexander Turaminus epistol.
forens: 14. Walther: 1. miscell: 2. Henr: Suerin: repetit: lect: c. 6.
Cabot: 2. disput: c. 8. Gentil: lib: 1. c. 4. Fachin: 9. controvers: 95.

XVI.

Duo exempla mixti imperii ab Ulpi-
ano recensentur, bonorum possessio-
nem dare *a* & jubere judicare seu judi-
cis dandi licentiam habere. *b*

a Juridictioni tribuitur à Longovallio & Fabro quos refu-
tat ratio l. 3. h. t. sicuti id demonstrat Cujac: Turaminus, Gen-
tilis, Cabotius, Waltherus, *b* l. 12. de judic: l. 13. de Juris-
dic: Alciat: 2. paradox: 7. Cujac: d. lib: 20. observat: 30. Alex:
Tura-

Turamin: lib: singul: epistol. Academic: 8. Cabot: 2. disput: 9.
Coraf: ad l. 1. de Jurisd: Bellon: 3. supput: c. 4. Aliter sentit Du-
arenus c. 2. de Jurisd: quem sequitur Treutler: disput: 3. vol: 1.
thes: 4. Distinguunt inter dare judicem & jubere judicare Mu-
scorn. n. 160. Charond: c. de mixt: imper: quos benè refutat
Donell: 17. comm: 23.

XVII.

Ob juncturam illam & commixtio-
nem, quæ in persona exercente reful-
get, nil est Jurisdictionis quod non sit
imperii & contra.

l. 1. l. 3. l. 4. de Jurisd: l. 12. de judic: Cujac: 21. obs: c. 30.
Charond. c. de mixt. imper: Cabot. 2. disp. 9. Obrecht. c. 1.
& thes: 345. Gentil. 1. de Jurisd. c. 3.

XVIII.

Quamvis si naturam & vim utriusq;
spectes inter se distincta sint, quod malè
Cujac: negat.

Cujac. 21. obs: c. 30. Obrecht. th. ult. Bocer. de Jurisd. th. 5.
ad quod demonstrandum Harmenopuli auctoritatem arcessit
Cujac. qui tamen Donello nostro non tantus est, cujus audien-
di causa vadimonium deseratur, refellit eos l. 3. l. 4. de Jurisd.
l. 6. §. 2. de tutel. l. 1. in fin. de offic. ejus ac ipsa coadunatio u-
triusq;, quæ non fit in ipsa substantia, sed in persona exercente
conspicitur, elegant Charond: d. c. Donell. 17. com: 8. Henr:
Sver: repetit: lect: c. 6. Gentil: lib: 1. c. 3. Vult: 1. Jurispr: 12.
Fab: 4. conject: 4.

XIX.

Quia autem in mixtura illa interdum
magis excellit & eminent imperium, re-

B 2

sultant

sultant ea, quæ magis imperij dicuntur, interdum occultatur imperium, eminent verò jurisdictio, inde ea quæ magis jurisdictiomis sunt.

l. 4. h. t. Govean. ad d. l. 4. h. t. Don. 17. comm. 8. Gentil. lib. 1. c. 3. Cabot. 2. disput. 8. Coraf: 3. miscell: 17. & ad l. 4 de Jurisd. Sver. repet. lect. c. 6. Obrecht. c. 12.

XX.

Magis imperij, sunt jubere cavere prætoriam stipulatione, in bonorum possessionem mittere, in integrum restituere.

d. l. 4. de Jurisd. l. 26. ad municipal. l. 1. l. 4. §. 3. de damn. infect. & hæc denegantur magistratibus Municipalibus sicuti eruditè differit Cujac. ad l. 4. h. t. Donell. 17. com. 8. Gentil. lib. 1. c. 3.

XXI.

Quò referenda sit tutoris datio, in ancipitem disquisitionem venit; Ulpianus sanè eam nec imperij nec jurisdictionis esse, sed ei soli competere cui nominatim hoc dedit vel lex vel SCtū vel princeps, perspicuè asserit.

l. 6. §. 2. de tutel. §. 3. instit. eodem l. 2. l. 19. l. 8. de tutor. & cur. dat. nihilominus tamen ad officium jus dicentis pertinere idem Ulpianus ait in l. 1. de Jurisd. ac in ea exerceri Jurisd. & imperium Donellus probat 17. comm. c. 8. Gentil. ad orat.

Divi

Divi Marci c. 1. Dicendum videtur tutoris dationem vigore Jurisdictionis quidem non competere, in ea tamen jam concessa exercenda & perficienda, refulgere Jurisdictionem ac imperium & ita accipio Ulpianum in l. 1. h. t. ac Paulum in l. 12. de offic. procos. & legat. Vid: de hac quæstione Dd. diversissimas opiniones Duar. c. 5. & ad l. 3. de Jurisd. Cujac. ad l. 1. eodem Francisc. de Clapper. conclus. 15. Bellon. 1. supp. 2. Sverin. c. 6. repetit. lect. Muscorn. n. 164. Longoval. part. 3. l. 3. h. t. Oldendorp. ad l. 1. de offic. ejus. Petr. Fab. ad l. 70. de R. J. Anton. Fab. jurispr. Papin. scient. tit. 12. princip. 1. illat. 14. Vacon. à Vacun. 6. declar. 78. Coraf. 5. miscell. 24. Vaud. 1. q. 22. Bronch. 1. enant. 13. Guibert. quæst. memorab. c. 10. Obrecht. de patroc. pupill. th. 50. Hackelm. illustr. quæst. disp. 1. Dn. Arum. exercitat: Justin. 3. Harprecht. ad §. 4. instit. de Attilian. tutor:

XXII.

Cum autem ea, quæ jure Magistratus competunt mandari possint, etiam mixtum imperium mandari posse necesse est.

l. 1. §. fin. l. ult. de offic. ejus. nullus ferè recentiorum hoc negavit, Duar. c. 7. de Jurisd. Cuj. Oldendorp. Fab. ad d. l. 1. de offic. ejus Coraf. ad l. 3. h. t. qui tamen ex parte dissentit, sicut etiam Francisc. de Clapper: conclus. 8. Longovall. part. 3. Charond. c. de mixt. imper. n. 26. Don. 17. comm. 8. Muscorn. n. 173. Vacon. 6. declarat. 8. Gentil. lib. 2. c. 24. Obrecht. c. 10. Antiquiores, ea jure magistratus competere & mandari posse, sibi persuaserunt, quæ infimis seu municipalibus fuere permiffa, quod merum somnium est, ac rationibus futilissimis ac refutatione non dignis nititur, quid eis profit l. 9. §. 1. de offic. procos. & legat. non video, per libellum, judicem, vel delegationem quis sanus intelliget, exactè §. illum explicat Budæus

Alciat: Petr: Stella Longoval : in commentar: ad d. §. Obrecht:
c. 10. Gentil: lib: 1. c. 29. Anton. Fab. in rational. ad d. l. 9.

XXIII.

Nil patrocinator Dd. l. 2. C. de pedan:
judic: aliàs difficilima, cujus sensus rectè
perceptus eorum sententiam magis e-
vertit, quam confirmat, tota siquidem
de dandis judicibus, non mandanda ju-
risdictione loquitur.

Vid. Donell: 17. comm. 22. Coraf: Longovall. ad d. l. 2. C.
de pedan: judic. Clapper: conclus. 2. Charond: c. quid sit Jurisd,
n. 9. Vacon: 6. declarat: 82. Muscorn: n. 173. Gentil: lib: 2. c. 2.

XXIV.

Mandata Jurisdictione quid transeat
videamus: totum Jurisdicundi officii-
um transire ex Ulpiano constat, ac con-
cessa Jurisdictione etiam ea concessa vi-
deri, sine quibus explicari non potest,
Jabolenus ait.

l. i. §. 4. de suspect: tutor: l. 2. de Jurisd: Govean. Cuj. ad l. i. de
Jurisd: Duar: c. 7. Robert: 4. sent. 22. Franc. de Clapper. concl:
16. n. 1. Zaf: Coraf: ad d. l. 2. Bellon: 1. supput: c. 7. Petr: Fab: ad
l. 70. de R. J.

XXV.

Transit mixtum imperium *a* cogni-
tio de suspectis tutoribus *b* judicis dan-
di licentia *c* restitutio in integrum. *d*

a d.l. 1. §. fin. & l. ult: de offic: ejus *b* mandari potest & mandata generali Jurisdictione transit l. 4. de offic. ejus l. 1. §. 4. de suspect: tutor: §. 1. instit. eodem Govean. ad l. 1. de Jurisd: Duaren. c. 7. Petr: Fab: ad l. 70. de R. J. Sverin: repetit: lect: c. 6. Pac: centur: 1. quæst. 48. & 53. Oldendorp. Muret: ad l. 4. de offic. ejus. Obrecht: c. 5. Gentil: lib: 1. c. 5. Anton: Fab: Jurisprud: Papin: scient: tit: 12. princip: 1. illat. 14. *c* l. 3. de Jurisd. l. 12. de judic. Duaren. c. 5. Cujac. ad l. 3. h. t. Gentil. lib. 2. c. 10. Specialiter hanc potestatem lege deferri malè statuunt Govea. Coraf. ad l. 3. de Jurisd. Hottoman. 2. obs. c. 1. & 3. obs. c. 4. *d* l. 3. de restitut. in integr. l. 26. ad municipal. l. ult. C. ubi & apud quos in integr. restit. quæ tamen lex in ultimis verbis difficultate non caret Duaren. ad d. l. ult. Vacun. à Vacun. 6. declarat. 81. Longovall. part. 3. n. 15. Gentil. lib. 1. c. 32.

XXVI.

Non transeunt quæ specialiter lege deferuntur ut causæ voluntariæ Jurisdictionis *a* consilii exercitium *b* transactio de alimentis. *c*

a l. 2. de offic. procos. & legat. l. 1. de offic. Juridic. l. 4. de adopt. l. 1. C. eodem. Paulus lib. 2. sentent. c. 25. De legis actionibus vid. Duaren. c. 5. h. t. Oldendorp. Coraf. ad l. 4. de adopt. Robert. 1. animadvers. c. 21. Cujac. in notat. ad animadvers. c. 21. & 15. observat. 16. Hottoman. lib. 1. respons. amicabil. c. 30. Jacob. Rævard. de auctor. prudent. c. 2. Charond. 1. verisimil. 3. Anton. Fab. Jurispr. Papin. scient. tit. 10. princip. 4. illat. 2. Gentil. lib. 1. c. 34. *b* l. 2. in pr. de offic. ejus, malè Accursius interpretatur autoritatē manumittendi præbere Muret. ad d. l. 2. Obrecht. c. 5. *c* l. 8. §. 17. & 18. de transact. Duaren. ad l. 3. h. t.

XXVII.

XXVII.

Acquiritur jurisdictio vel jure magistratus vel ex mandato, vel enim lex dat, vel magistratus mandat, unde propria & aliena Jurisdictio.

l. i. de offic. ejus l. 5. l. 6. de Jurisd. lex. dare deferre dicitur, magistratus mandare, eruditè Donel. 17. com. 8. Obrecht. c. 10. Gentil. lib. 2. c. 12.

XXVIII.

Hinc elegans quæstio suboritur, an Jurisdictio in dubio cumulativè an privativè concessa videatur, & prius amplectimur.

procedit cum respectu principis concedentis arg. l. 18. C. de solut: C. un. in fin. de prohibit feud. alienat. per Frideric: tum respectu magistratum l. i. C. de offic. præfect. urb. l. ult. C. de Jurisd. §. & judicare Authent. de defensor. civit. Menoch. 2. præsumt. 18. Chassan. consuetud. Burg. rubric. 2. §. i. gl. ult. n. 30. Wes. conf. 95. Mynsing. 6. observat. 99. Tessaur. decis. 132. Muscorn. n. 34. Dn. Arum. disp. p. 2.

XXIX.

Mandatam Jurisdictionem qui suscipit nil proprii habet, sed ejus qui mandavit Jurisdictione utitur *a* unde etiam ab eo non appellatur mandator, sed superior. *b*

a l. i.

a l. i. §. i. de offic: ejus l. 16. de Jurisdic: lex n. proprio jure
transfert Jurisdic: magistratus tantum usum exercitationem,
non jus & possessionem l. 5. de Jurisdic: Donell: 17. comm.
Muret. ad d. l. i. de offic: ejus *b* l. i. §. i. quis & à quo appell:
aliàs idem à seipso appellaretur Duaren: c. 8. Wesenbec: in pa-
ratit: ad d. tit: Muret: d. loc: Longovall: in l. 2. c. de Pedan: ju-
dic: part: i. Obrecht: Gædd: de sequestrat: c. i. n. 65. thes: 160.

XXX.

Quod secus est in judice dato *a* qui
longè sejungendus est in hac materia,
ab eo cui mandata est Jurisdictio. *b*

a l. 21. §. i. de appellat: l. i. in pr. l. 3. quis & à quo appell:
qui variis in jure nominibus appellatur, datus l. 46. de judic:
specialis l. ult: C. eodem, delegatus l. 15. de re judicat: Pedane-
us l. 2. l. 4. l. 5. C. de Pedan: judic: rationem reddit Govean: in
rubric: de Jurisdic: arbiter l. i. C. de Pedan: judic: pulchrè Co-
raf: ad l. 3. h. t. *b* hunc errorem interpretum non distinguen-
tium judicem delegatum ab eo cui mandata est jurisdictio pri-
mò notasse Contium Cujacius in recitat: ad l. 6. scribit, & sanè
præcipua differentia, unde reliquæ repullulant, in eo conspi-
citur, quod nec jurisdictionem, nec imperium habet l. 5. l.
15. in pr. de re judicat. sed tantum notionem, nec igitur judi-
cem dare potest l. 5. C. de judic. nisi à principe datus sit d. l. 5.
Plures accumulunt Duaren: c. 8. & ad l. 7. de pact. Donell: 17.
comm. 6. & ad l. 5. de re judic: Obrecht: thes: 154. Vult: ad l. i.
C. de jurisdic: n. 22. Gentil. lib. 2. c. 8. Vid. Budæ: ad l. ult. de
senator: Longovall: ad l. 2. C. de pedan. judic: Charond. c. de
mixt: imper. Govean. in rubric: de Jurisdic: Cujac. Novell.
53. Bodin. de republ. lib. 3. c. 5. Muscorn. n. 159. Gædd. de se-
questrat. c. i. n. 65. Cabot. 2. disp. 8.

C

XXXI.

Occurrit legatus proconsulis, qui in multis cum eo, cui mandata est jurisdictio: convenit, in eo tamen differt quod multa singularia & specialia habet.

l. 6. §. 1. l. 13. de offic: procos: & legat: Petr: Fab: ad l. 70. de R. J. Gentil: lib: 2. c. 10. quoad mandatam jurisdictionem non est dissimilis ei cui mandata est jurisdictio, æquè enim aliena jurisdictione utitur, ac ille cui mandata est, nec post eam mandatam, aliquid proprii, quod antea non habuit, accipit, aliter atq; Cujacius d. l. 13. de offic: procos: & legat: & l. 4. de offic: ejus explicat. 7. observat: c. 21. vid. Oldendorp: ad d. l. 13. Muret: ad l. 4. Donell: 17. com. 8.

Mandata enim jurisdictione tutorem dare *a* manumittere potest *b* ac ab eo proconsul appellatur. *c*

a l. 15. de offic: procos: & leg: l. 1. §. 1. de tutor: & curator: dat: ab his §. ult: instit: de Attilian: tutor: *b* l. 2. l. 3. de offic: procos: & leg: l. 17. de manumiss: vindict: Oldendorp: ad l. 3. de offic: procos: Donell: 17. com: 8. Charond: 1. verisim: 3. Gentil: lib. 2. c. 10. Dn. Arum: disp: p. 1. Alit: Cujac: 1. observat: 1. Robert: lib: 1. recept: lect: c. 28. Hotom: lib: 2. amicab: respons: c. 1. Bodin: 3. de republ. *c* l. 2. quis & à quo appell: vid: Govea: ad l. 1. de Jurisd: Petr: Fab: ad l. 70. de R. J. Cuj: lib: 7. obs: c. 21. Wes: in paratit: ad d. tit. Gædd: de sequestr: ca. 1. n. 65. Gent: d. c. 10.

Aliena jurisdictio vel est mandata,

de qua dictum, vel prorogata, est enim
receptum, ut si quis major vel æqualis
se subjiciat jurisdictioni alterius, possit
ei & adversus eum jus dici.

l. 14. de jurisdic. l. 4. de recept. arbitr. l. 13. §. 4. ad SCtum
Trebellian: eleg. Ulpianus in l. 1. de judic. ait, si se subjiciant a-
liqui jurisdictioni & consentiant, inter consentientes cujusvis
qui tribunali præest, vel aliam jurisdictionem habet, esse juris-
dictionem fac: l. 15. h. t. l. 1. l. 3. C. eod. Govean. Duaren.
Cujac. Coraf. ad d. l. 14. Zas. 2. sing. respons. c. 19. Sichard. Vul-
tei. ad d. l. 1. C. de Jurisdic. Donell. 17. comm. 10.

XXXIV.

Procedere hoc videtur in conten-
tiosa, non verò voluntaria jurisdictione.

l. 14. de manumiss. l. 18. §. 1. de manumiss. vindict. quia
per alium litigare licet, non verò lege agere l. 166. de R. J. l. 25. §.
1. de adopt. l. 3. de acceptilat. l. 3. C. de vindict. libert. l. un. in fin.
de off. consul. juncta l. 15. §. 3. l. 20. §. 4. de man. vindict. Gove-
an. ad l. 14. de Jurisd. Cujac. 7. obs. 17. Vult. ad l. 1. C. de Jurisd.
Gentil. lib. 1. c. 19. Gilbert: Reg. 1. enant. c. 29.

XXXV.

An verò tali conventioni, qua ali-
us quam cujus jurisdic. est, judex eli-
gitur, litigantes stare teneantur? muta-
ri voluntatem posse ante aditionem A-
fricanus respondit.

l. 8. h. t. l. pen. C. de pact. Alciat: 2. paradox. 7. Govean. Duaren. ad d. l. 18. Cujac. tractat: 7. ad African. in pr. Donell. 17. comm. c. 10. & ad l. pen. C. de pact. Vult. ad l. 1. C. de jurisd. n. 143. Gædd. ad l. 3. n. 45. de V. S. Coraf. 4. miscell. 5. Fachin. 1. controv. 61. Obrecht. thef. 169. Dn. Arum. disp. p. 2.

XXXVI.

Finitur jurisdictio & quidem propria seu ordinaria morte magistratus *a* ac etiam recusatione judicis ob justam suspicionis causam. *b*

a l. 6. h. t. c. 2. de offic. de leg. in 6. Gentil. lib. 2. c. 28.
b l. 16. C. de judic. c. 41. & c. 61. de appellat. Hotoman. ad d. l. 16. Cujac. 9. observat. 23. & Novell. 53. Donell. 17. com. c. 24. Vult. 2. Jurispr. 30.

XXXVII.

Quod posterius tam in judice dato, quam ordinario militat.

c. 4. c. 10. in fin. de for. compet. c. 39. de offic. de leg. l. 16. C. de judic. l. 9. de liberal. caus. l. 4. C. de jurisdiction. Authent. & consequenter C. de sentent. & interlocut. Novell. 69. c. 2. fac. l. 17. de Jurisdic. Cujac. 9. observat. 23. Oldendorp. cl. 7. act. 1. Donell. 17. com. c. 24. Dn. Arum. disp. de judic. Alit. Duaren. ad l. 10. de jurisdic. Sichard. ad l. 16. C. de judic. Mynsing. 2. observ. 52. Gail. 1. observ. 33. Bronch. centur. 1. affert. 66.

XXXVIII.

Mandata jurisdictio morte mandato-

dato-

datoris & revocatione mandati re integra finitur *a* Prorogata pœnitentia litigantium ante aditionem facta. *b*

a l. 6. de jurisdic. l. 26. in pr. & l. 27. §. 3. mandati §. 10. & 11. instit. eod. Govean. Duaren. ad d. l. 6. Gentil. lib. 2. c. 29.

b l. 18. h. t. Duaren. c. 6. Gothofr. ad l. pen. C. de pact. Treutler. disput. 3. jud. 1. thes. 12. Zang. p. 2. de except. c. 1.

XXXIX.

Effectus jurisdictionis est productionem confessoriam & negatoriam qua defenditur.

Bald. in rubric. C. de usufr. Innocent. in c. de quarta ext. de præscript. Jason. Fab. ad §. æquè instit. de act. Ferrar. in for. libell. §. plena n. 7. Wesenbec. in paratit. n. 13. vid. Vaud. 2. var. q. 27.

XL.

Huc spectat Edictum de albo corrupto jurisdictionis perpetuæ causa propositum, quod populare est, in 50. aureos, contra dolo malo corrumpentem.

l. 7. ibi Duaren. Govean. de jurisdic. Cujac. lib. 10. observat. 10. Coraf. 4. miscell. 6. Forner. 1. select. c. 24. Busf. 1. subtil. 2.

XLI.

In quo pœna actori, sicuti in actionibus

C 3 onibus

onibus popularibus juris est, adjudicatur.

l. 12. de V. S. l. 3. in pr. de sepulchro viol. l. fin. de litigiof.
l. 5. §. 5. de his qui dejec. vel effud. Donell. ad pr. de act. n. 14.
Gædd. ad l. 12. de V. S. n. 15. Dn. Arum. exercitat. Justinian. 18.

XLII.

Quod si familia alicujus album corruperit, plura facta intelliguntur, sicut etiam in injuriis, ac pro singulis solida pœna inferenda est, secus est in furto ac damno dato.

l. 9. h. t. l. 34. de injur. l. 1. §. 1. 2. si famil. furt. fec. l. 32. in pr. ad l. Aquil. Govean. Duarenus ad d. l. 9. Cujac: 8. obs: 20.
Charond: 1. verisimil: 9. Zaf: 2. intellect. singul. c. 28.

XLIII.

Nunc de iis qui munere jurisdictioni honorati fuerunt, & pro potestate sibi concessa jurisdictionem exercuerunt. De his in genere Ulpianus ait: Qui jurisdictioni præest, neque sibi jus dicere debet, neq; uxori vel liberis suis neque libertis vel cæteris quos secum habet.

l. 10. h. t. Paulus in l. ult. h. t. neq; extra territorium neq; supra jurisdictionem jus dicere posse, ait, nec generalem illam
regu-

regulam ab Ulpiano præscriptam infirmat Africanus in l. 77. de
judic. Govean. Costal. Fab. ad d. l. 10. h. t. Duaren. 1. disp. c. 51.
Donell. 17. comm. 25. Cujac. tractat. 3. ad African. & in recit.
ad d. l. 10. Coraf. 4. miscell. 9. Hot. in epit. de jurisd. n. 15. Bronch.
1. assert. 20.

XLIV.

Merum imperium habueritne pri-
vatus, dubitatur, affirmat Cujacius &
Faber, *a* nos negamus. *b*

a Cujac. 21. obs. 30. Fab. ad l. 70. de R. J. Cabot. 2. di-
sp. 5. *b* arg. l. 4. de recept. arbitr. l. 14. de jurisd. l. 3. de
off. præsid. Henric. Suerin. repetit. lect. c. 6. Dn. Arum. disp. 2.

XLV.

Merum imperium in urbe habuit
præfectus urbi *a* in provinciis præses *b*
proconsul. *c*

a l. 1. in pr. de offic. præfect. urb. l. 1. §. 3. de pœn. l.
3. §. 1. & l. ult. de offic. præfect. vigil. l. un. C. eod. *b* l. 6. §.
8. l. 10. de offic. præsid. an jus deportandi ipsi planè fuerit de-
negatum non immeritò dubitatur, ob l. 6. §. 1. de interdict. & re
leg. l. 2. §. 1. de pœn. l. 1. quando appell. l. 1. §. 3. de legat. 3. l.
6. §. 7. de injust. rupt. irrit. expedire controversiam hanc videri
tur l. 7. §. 1. de interdict. & re leg. vid. Cujac. ad l. 6. de injust.
rupt. test. Fab. ad l. 70. de R. J. Hotom. 3. observ. c. 12. Mu-
scorn. n. 102. Cabot. 2. disp. c. 5. Bronch. centur. 1. in miscell.
assert. 8. & 12. *c* l. 6. l. 7. l. 8. l. 11. de offic. procos. & leg. e-
legant. Govean. ad l. 3. h. t. Muret. tractat. de Jurisd. Obrecht.
c. 6. Longovall. part. 3. l. 3. h. t. De quæstoribus parricidii an-
xiè disquiritur, an ipsi habuerint merum imperium, quia
eorum in scriptis veterum tenuis memoria est relicta, ut
Muretus loquitur, negat iis concessum merum imperium.

Gove-

Govean. in d. l. 3. affirmant reliq. Sverin. repet. lect. c. 6. Obrecht. c. 6. quorum sententia probabilior videtur per l. 2. §. 23. ubi Zaf. Cujac. Oldendorp. Muret. Oberlin. de O. J. De præfect. vigil. Vid. l. 3. l. 4. de offic. præfect. vigil. l. penult. de condict. caus. dat. l. un. C. de offic. præfect. vigil. De præfect. prætor. l. un. de offic. præf. prætor. l. 3. C. eod. l. 4. C. locat.

XLVI.

Mixtum imperium habuerunt consules *a* prætores *b* ac ii quibus generalis propriaque mandata est jurisdictio. *c*

a l. un. de offic. consul. l. 2. de in jus voc. primis temporibus, etiam merum l. 2. §. 16. de O. J. *b* l. 2. de in jus voc. l. 36. de injur. l. 16. l. 17. h. t. Muret. h. e. Govean. ad l. 3. Longovall. part. 3. l. 3. h. t. Cujac. ad l. 9. h. t. Gentil. lib. 1. c. 6. *c* l. 1. in fin. & l. ult. de offic. ejus.

XLVII.

Succedunt magistratus municipales *a* quorum duo sunt genera, Duumviri & Defensores. *b*

a de quibus l. 1. ad municipal. l. 18. l. 228. de V. S. Gell. lib. 16. noct. Attic. c. 13. Alciat. ad l. 228. de V. S. Gvid. Pancirol. tractat. de magistrat. municipal. Wesenb. in paratitl. Gædd. ad l. 18. de V. S. Gentil. lib. 2. c. 5. *b* l. 1. §. 9. de magistrat. convent. l. un. si quis jus dicent. non obtemperat. l. 2. C. de defensor. illi & c. decurionibus eligebantur l. 1. C. de magistr. municipal. l. 6. de muner. & honor. hi ex plebe, l. 2. C. de defensor. differebant etiam officiis ut constat ex l. 3. l. 5. C. eod.

unicum

unicum defensorem fuisse arguit l. 1. l. 3. C. eod: l. un: C. ut omnes judic: tam civil: vid: Donell: 17. com: 7. Gentil: lib: 2. cap. 5.

XLVIII.

De his quæritur, an omni imperio fuerint destituti quo inclinare Duarenus videtur: *a* nos illis denegata ea reperimus, quæ magis imperii sunt. *b*

a Duaren: c. 4. de jurisdic: dicit totam disputationem de jurisdictione pertinere ad pop. Rom. non magistratus municipales, & Longovall: part. 3. l. 3. h. t. ait jus civile adeò eos depressisse & pro abjectis habuisse ut mixtum imperium minime concesserit, quos sequitur Bronch: centur: 1. miscell: assert. II. *b* l. 26. ad municipal: l. 2. de Jurisdic: l. ult. de offic: e- jus. l. 29. §. 7. ad l. Aquil: Donell: 17. com: 8. Cujac: ad l. 2. h. t. quamvis eorum jurisdictionem concisam non negemus ex l. 28. ad municipal: Authentic: de defensor: §. 3. l. 12. h. t. & c. vid: Pancirol: d. tractat: c. 8. Gentil: lib: 2. c. 5.

XLIX.

Excipiuntur duæ causæ, quas municipalibus prætor vel præses injunxit, nempe cautio & possessio cætera suæ jurisdictioni reservavit.

l. 1. l. 4. §. 3. de damn: infect: & habent id ex jure & edicto perpetuo scilicet ut cavere jubeant & possidere ex primo decreto, sicuti id doctissime explicat Goveanus ad l. 4. de jurisdic: Cujac: ad l. 2. h. t. Gentil: lib: 2. c. 6.

D

L. An

L.

An mulctare potuerint, pulcher-
rimæ dubitationis est, affirmat Cujaci-
us, contrarium nobis videtur probabi-
lius.

l. un: si quis jus dic: non obtemp: l. 2. §. fin: de judic: l.
131. §. 1. de V. S. Cujac: ad l. 1. h. t. Muscorn: n. 118. Gentil. lib:
1. c. 7.

LI.

De Rectoribus Academiæ quid
affirmandum? Statuimus cum iis, qui
mixtum imperium eis concessum esse
demonstrant.

Authen: habita C. ne fil: pro patr: Sichard: ad d. Auth:
Muscorn: n. 75. Treutler: disput: 3. thes: 4. vol: 1. vid. Donell:
ad d. Authen: Oldendorp: de jure singular: Gentil: lib: 3. c. 17.
Dn. Arum: disp: 2.

LII.

Jure Saxon. duæ jurisdictionis spe-
cies traduntur una superior quæ causas
criminales, altera inferior quæ civiles
comprehendit.

Sandrecht lib: 1. art: 68. & lib: 2. art: 13. juncta gl: Reinh:
part: 6. diff: 46. Coler: de process: execut: part: 2. c. 1.

QUÆST.

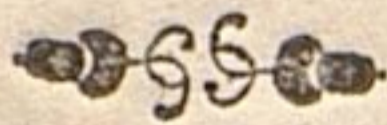
QUÆST.

*An in possessorio fundetur jurisdictio
feudalis, domini vel parium, an ad
ordinarium ea spectet?*

FINIS.

Ex officina Christophori Lippoldi.

QUEST.

An in possessione fundorum jurisdictione
fundorum domini vel patroni, an ad
ordinarium ea spectet?

FINIS

EX LIBRIS

Ex officina Christophori J. J. J.

1711

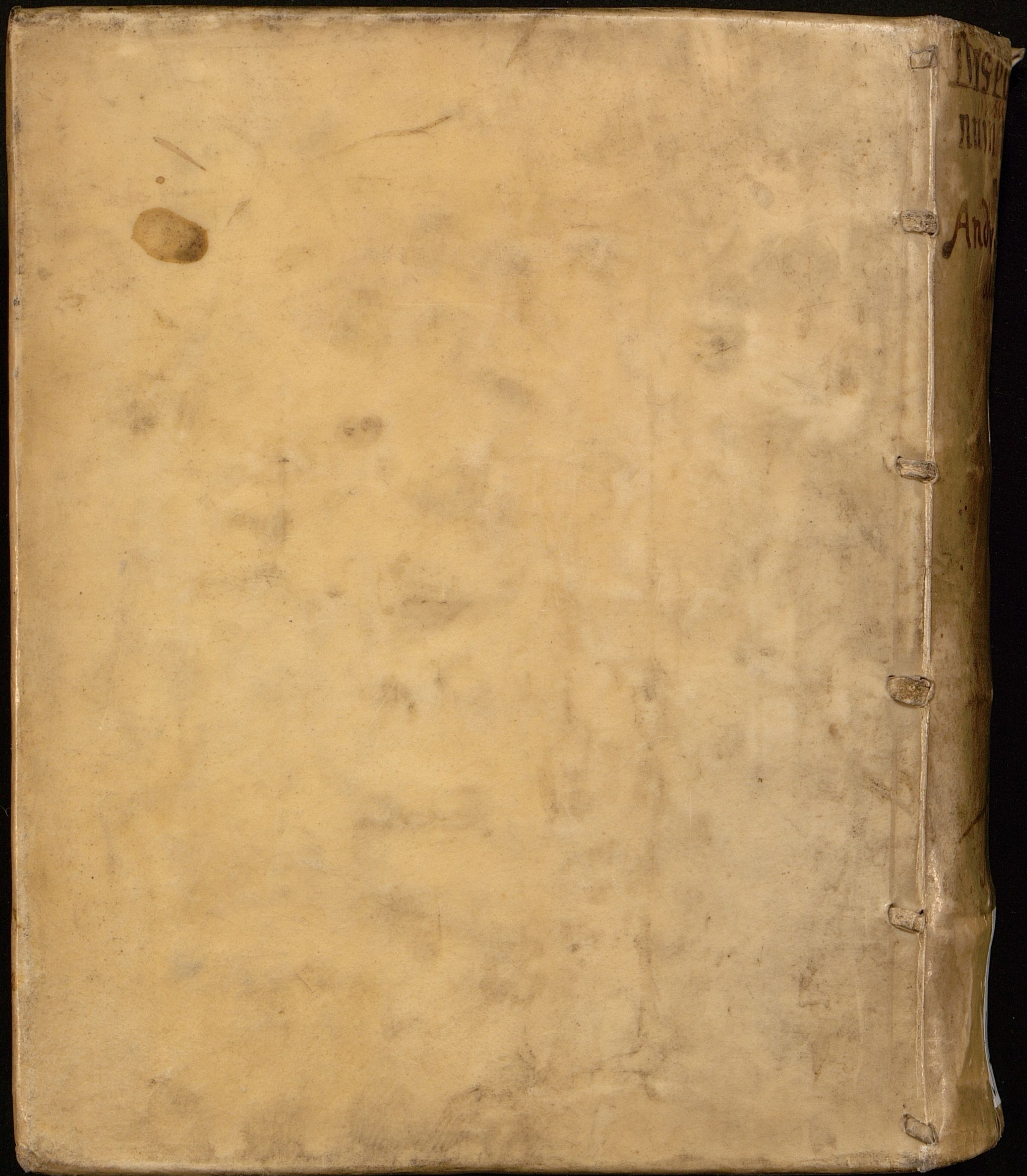
AB: 154464

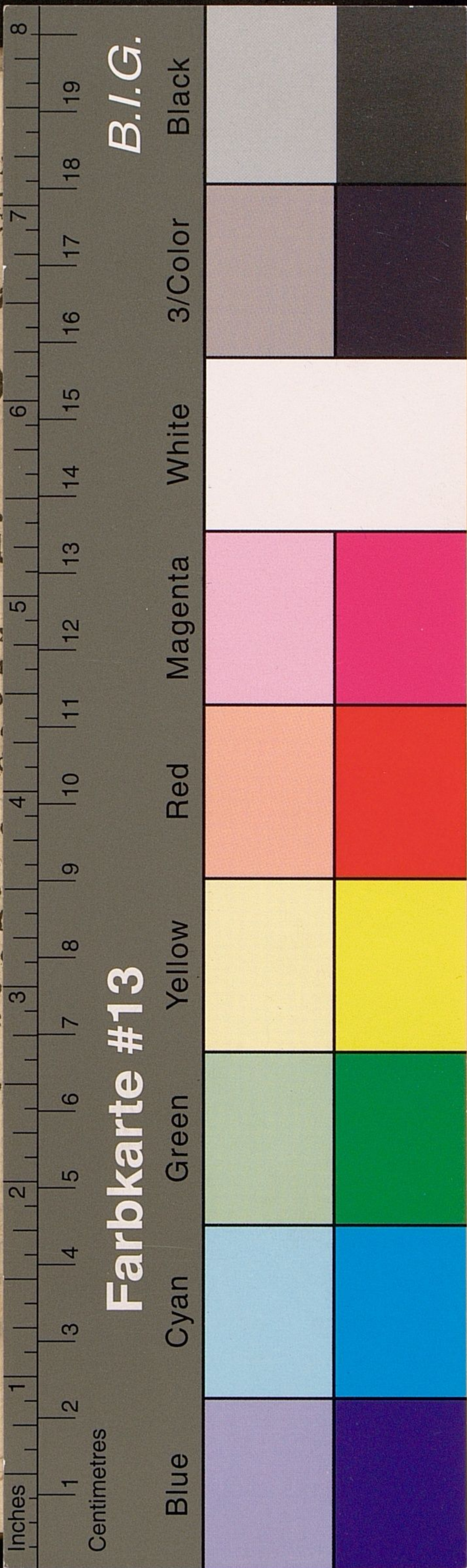
(X2618616)

R

V317

17

DISPUTATIO
DE
JURISDICTIONE
Quam
C. D. A.
Permissu Amplissimi Jctorum ordi-
nis in illustri Salanâ
P R Æ S I D E
Dn. JOHANNES SVEVIO J.U.D.
Professore publico, & Dicasterij Provincialis
Assessore:
Publicè in acroasi Jctorum discuti-
endam proponit
Ad diem 1. August.
CHRISTOPH CARLL von Brandenstein.
J E N Æ
Excudebat Christophorus Lippoldus,
ANNO M. DC. VII.